

© Het Nieuwsblad / www.nieuwsblad.be.

Als abonnee kan je dit artikel lezen. **Abonnee worden? Kies je leesformule >**

(<https://www.nieuwsblad.be/abonnement/actie/opvolgingporeus>

[?utm_campaign=paywall](#)

[&utm_source=nieuwsblad](#)

[&utm_medium=site](#)

[&utm_platform=web](#)

[&utm_term=stickyheader](#)

[&utm_content=default](#)

[&utm_artid=dmf20200809_97316011](#)

).

RECENSIE. 'Abstracte kunst in vogelvlucht' in FeliXart: Abstract, maar met gevoel ****

Vandaag om 06:00 door Ines Minten

Noem het museum FeliXart in Drogenbos gerust een instapmuseum. Nu geeft het een snel en duidelijk overzicht van Belgische abstracte kunst. In vogelvlucht, maar dan met

enkele stevige haltes.

De pijler van FeliXart is het oeuvre van Felix De Boeck, landbouwer-kunstenaar en pionier van de Belgische abstractie. In zijn lange leven – 97 werd hij – zag, beleefde en verwerkte hij zo goed als de volledige twintigste-eeuwse kunstgeschiedenis. Vanuit dat oeuvre zoomt het museum uit naar bredere verhalen, zoals nu dat van de abstracte kunst in België. De expo neemt je mee door een helder chronologisch parcours: voorlopers van de abstractie, de eerste golf Belgische abstracten na de Eerste Wereldoorlog, de tweede generatie die na jaren van windstille post-1945 opstond. Lyrische en geometrische abstractie, mengvormen van beide. Veel nadruk krijgt de gevoelswaarde die Belgische abstracten veelal aan hun kleuren bleven toekennen. De inleiding is uitstekend, met interessant vroeg werk van onder anderen Ferdinand Schirren en Floris Jespers, of Jo Delahaut en Mig Quinet voor de tweede periode, tot en met Ann Veronica Janssens, Edith Dekyndt of Marthe Wéry voor het hedendaagse werk.

Edmond van Dooren, Het paar (1920)

(FOTO: KMSK, SABAM BELGIUM 2020)

“We heffen niet het vingertje, maar willen een nieuw publiek wél beelden leren lezen”, zegt directeur Sergio Servellón. Het schilderij *Het paar* van Edmond Van Dooren (1920) is een schoolvoorbeeld. Met een half oog zie je een abstract werk samengesteld uit gekleurde geometrische vlakken. “Maar als je goed kijkt, zie je twee figuren die elkaars hand vasthouden. Een kubistische versie van Klimts *De kus*, als je wilt. Als je zo'n beeld één keer hebt gezien, zie je het elke volgende keer opnieuw.”

Stalen uit kunstgeschiedenis

FeliXart neemt ook graag stalen uit de kunstgeschiedenis. Daarin zit hem de tweede troef van het museum: het neemt laagdrempeligheid nooit als excuus voor oppervlakkigheid. Zo vind je er momenteel een reconstructie van Felix De Boecks eerste overzichtstentoonstelling, die plaatsvond in het Museum van Elsene, 1965. Een fijn hapje geschiedenis, een mooie parallel met de hoofdtentoonstelling. Een ander draadje vanuit de Vogelvlucht-expo gaat naar het vergeten, diverse oeuvre van de fascinerende Antwerpenaar Stevv Steenhoudt, die in de jaren 60 in de kringen van Panamarenko en Fred Bervoets vertoefde.

Uiteindelijk is het dat scherpe oog voor de gaten en bruggen in de kunstgeschiedenis dat ook de vogelvlucht door de abstractie zijn

bijzondere waarde geeft. FeliXart werkt er nauw voor samen met het Museum van Elsene, dat nog even in de steigers staat en nu dus toch een deel van zijn collectie kan tonen. Veel van de geselecteerde werken hebben al decennia het daglicht niet gezien. “De Belgische musea bezitten veel abstracte werken. Toch worden ze zelden getoond”, zegt Servellón. “Musea weten niet goed meer waarom ze ooit aangekocht zijn, of het gaat om werk van kunstenaars die vooral voor andere stijlen bekend zijn geworden. We tonen hier werken uit de interbellumcollectie van het KMSKA, die in Antwerpen zelden nog werd gepresenteerd, omdat het niet om een duidelijk afgebakende stijl met één manier van werken gaat. Het Vlaamse expressionisme was veel minder vaag en heeft daarom altijd meer aandacht gekregen. Maar zijn die abstracte werken daarom niet relevant? Je kunt zo iets pas beoordelen wanneer je ze wél toont.”

Op het eind van het overzicht neemt de expo een brug naar vandaag. Er hangen werken van uiteenlopende hedendaagse kunstenaars, die zichzelf niet allemaal zonder meer onder de noemer abstractie plaatsen. Maar Servellón maakt zich sterk dat deze werken er niet hadden kunnen zijn zonder de lange en grillige aanloop van de abstractie. Hij wijst op een atypisch werk van Marie-Jo Lafontaine: een monochroom blauw tapijt uit 1979. Het heeft jaren het depot niet verlaten, maar heeft de aandacht nu weer helemaal op zijn bijzondere materialiteit en zijn meditatieve karakter weten te vestigen. Dit en heel wat andere werken bewijzen hoezeer het de moeite kan lonen om ook eens in de donkerste hoeken van depots te kijken.

